GUÍA

per fomentar

BIODIVERSITAT

als nostres balcons, terrasses i jardins

SEO BirdLife

GiroNat

Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència

Finançat per la Unió Europea
NextGenerationEU

GUÍA

per fomentar

BIODIVERSITAT

als nostres balcons, terrasses i jardins

SEO BirdLife

GiroNat

Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència

Finançat per la Unió Europea
NextGenerationEU

GiroNat cuenta con el apoyo de la Fundación Biodiversidad del Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico (MITECO) en el marco del Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia (PRTR), financiado por la Unión Europea – NextGenerationEU.

BALCONS

TERRASSES

JARDINS

BALCONS

primavera

estiu

tardor

hivern

primavera

estiu

CORRETJOLA DE SERP

CORREHUELA O CAMPANILLA ROSA

Convolvulus althaeoides

És una planta fàcil de veure als marges de camps i prats secs. Tot i ser una planta enfiladissa, si no té vegetació on trepar, no té problemes en reptar per terra. En medicina tradicional utiltizada com a purgant.

ENFILADISSES

0,5-2,5 m

BIENNAL

+

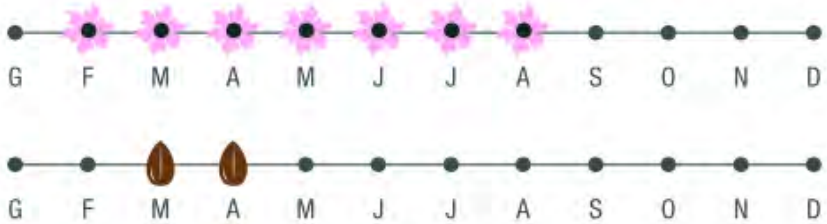

Tornar a l'index

primavera | estiu | tardor | hivern

ROMANÍ

ROMERO

Rosmarinus officinalis

Planta aromàtica i mel·lífera per excel·lència que té moltes aplicacions en la medicina tradicional (estimulant, diurètic, en infusió, oli utilitzat per rentar ferides i llagues ...) i la cuina (excel·lent per condimentar). Com diu el proverbi castellà «Del romero se puede escribir un año entero».

AROMATIQUES

0,5-2 m

PERENNE

+++ | + | +

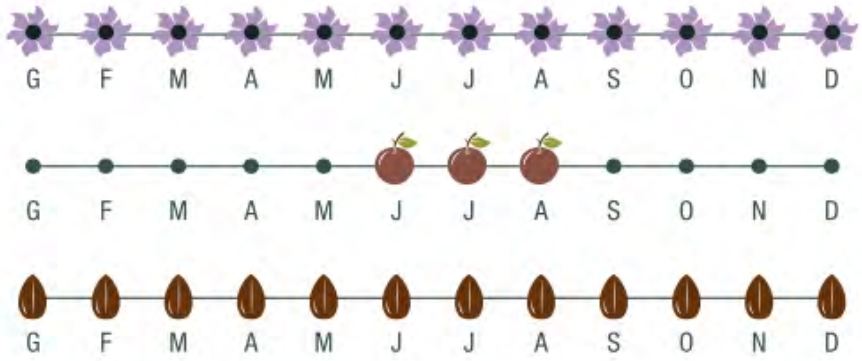

Tornar a l'index

tardor

hivern

HEURA

HIEDRA

Hedera helix

Liana reptant o enfiladissa que trepa gràcies a petites arrels que surten al llarg de les tiges. Per la seva floració tardana, els fruits de l'heura formen part important de la dieta de diversos ocells durant l'hivern (són tòxics per als humans).

ENFILADISSES

3-50 m

PERENNE

+++ +++ +

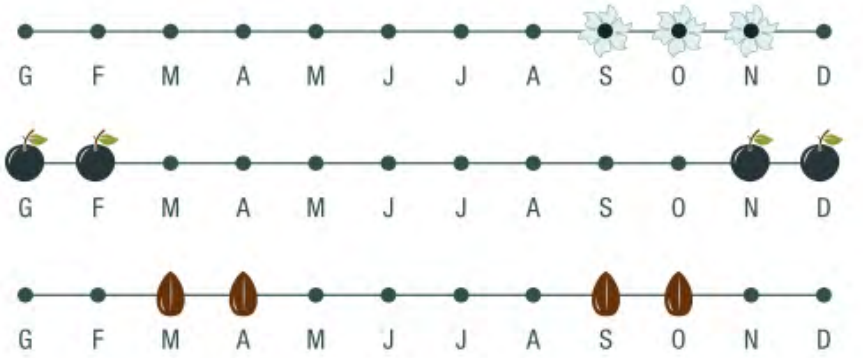

Tornar a l'index

TERRASSES

primavera

estiu

tardor

hivern

VIDALBA

CLEMÁTIDE

Clematis vitalba

Planta enfiladissa freqüent en bardisses i boscos humits. Semblant a la vidiella, però amb flors de color blanc-verdós o crema. Pot habitar a més altura (estatge montà) que la vidiella. Tiges i fulles poden irritar la pell.

ENFILADISSES

2-20 m

CADUCA

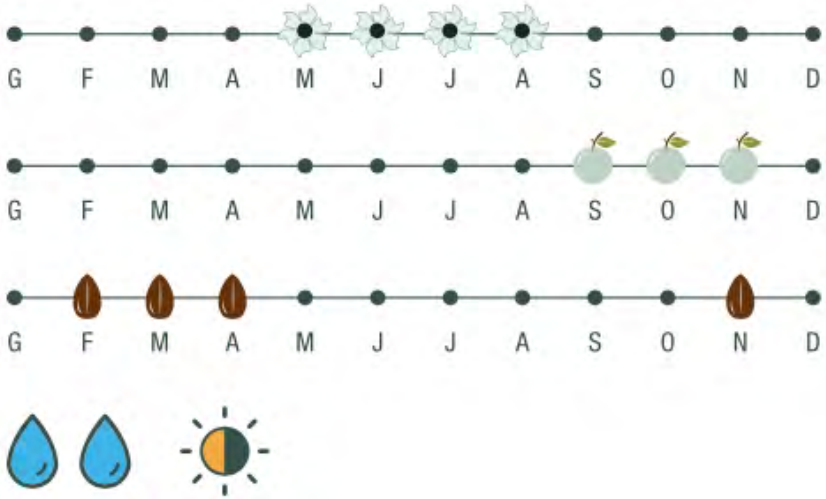

Tornar a l'index

primavera estiu

LIMONER
LIMONERO
Citrus limon

Originari de zones a la base de l'Himalaia, va ser introduït a Europa pels àrabs al segle X. El suc de les llimones (ric en vitamina C) s'usa per aromatitzar plats cuinats, o per a begudes refrescants i gelats.

ARBRE FRUITER

3-6 m

PERENNE

+++ +++

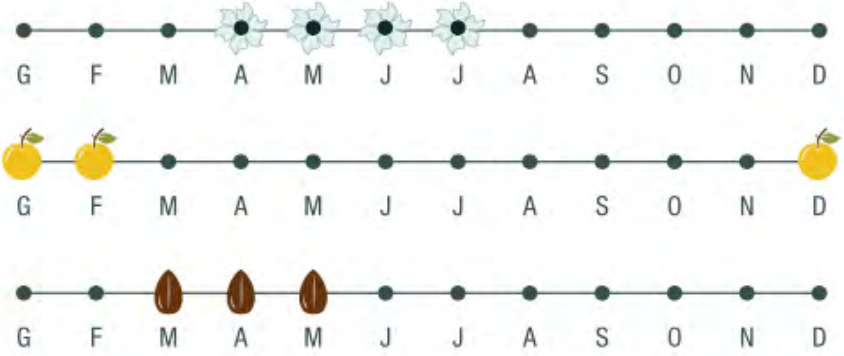

Tornar a l'index

estiu tardor hivern

ENFILADISSES

ARÍTJOL

ZARZAPARRILLA

Smilax aspera

0,2-15 m

Planta enfiladissa típica, juntament amb altres plantes, de les lianes típiques de l'alzinar mediterrani; amb tija flexible i molt espinosa, s'ajuda de circells per trepar. Els fruits són dispersats pels ocells. Amb l'arrel d'aquesta planta (o d'altres de la mateixa família a Amèrica) se n'obté un extracte amb el qua, (barrejat amb sucre, mel i aigua carbonatada) s'elabora un refresc de "zarzaparrilla" (que alguns van anomenar precursor de la Coca-Cola). Planta dioica (amb peus masculins i femenins).

PERENNE

G F M A M J J A S O N D

G F M A M J J A S O N D

G F M A M J J A S O N D

Tornar a l'index

primavera

estiu

ESPÍGOL

ESPLIEGO

Lavandula angustifolia
subsp. *Pyrenaica*

Planta de flaire agradable que s'ha aprofitat com a remeiera i en perfumeria i per a l'obtenció d'olis essencials.

AROMATIQUES

0,2-1,2 m

+++

+

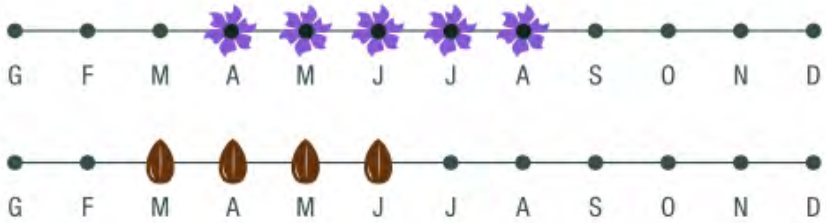

Tornar a l'índex

JARDINS
primavera
estiu
tardor
hivern

primavera estiu

AURÓ BLANC

ARCE MENOR O CAMPESTRE

Acer campestre

ARBRE

5-15 m

CADUCA

La seva mida continguda ens permet plantar-lo en llocs on altres serien massa grans. El seu creixement és molt ràpid, podent tenir ombra en pocs anys i, durant la tardor, el color grogós, ataronjat o vermellós de les fulles pot donar un bonic color al jardí. Aguanta la contaminació de les ciutats i com dóna una bona ombra es planta en parcs i jardins. De fusta dura, serveix per a fer mobles.

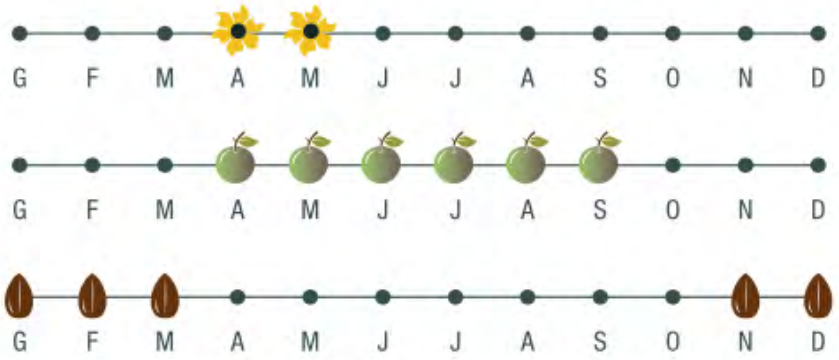

Tornar a l'índex

estiu

tardor

GARROFER

ALGARROBO

Ceratonia siliqua

ARBRE

5-10 m

PERENNE

El garrofer s'ha cultivat ja des de molt antic pel seu fruit, la garrofa (que corresponen a les flors de l'any anterior), per a menjar o com a farratge pels animals. La farina té gran capacitat d'absorció i s'utilitza com a espessidor i estabilitzador alimentari. Fusta preuada en ebenisteria. No tolera les temperatures baixes. Les llavors seques tenen un pes tant constant (0,18 g), que s'usava com a unitat de mesura per pesar i era la unitat de pes per al comerç d'or, diamants i pedres precioses (fins al 1914).

++

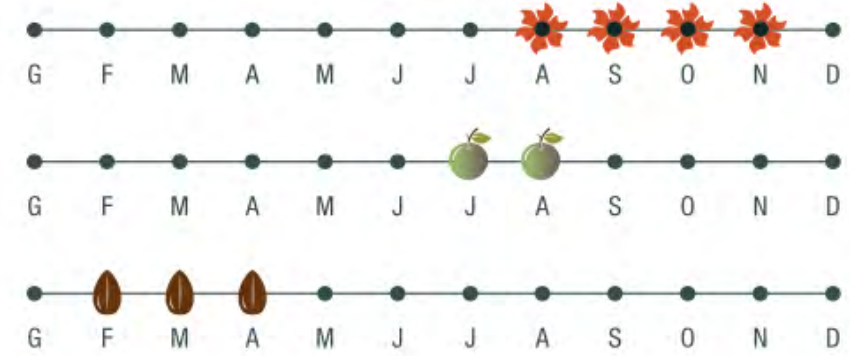

Tornar a l'index

primavera estiu

CIRERER DE BOSC

CEREZO

Prunus avium

És un arbre molt resistent al fred i força a la sequera, ja que no requereix grans quantitats d'aigua; tot i així, no li agraden els extrems (no suporta els terrenys saturats d'aigua durant molt de temps ni tampoc les sequeres estivals fortes). Es cultiven des de temps remots diferents varietats. Les cireres es poden menjar fresques o confitades i amb el suc fermentat se'n fa el kirsch.

ARBRE FRUITER

10-15 m

CADUCA

++ +++ +

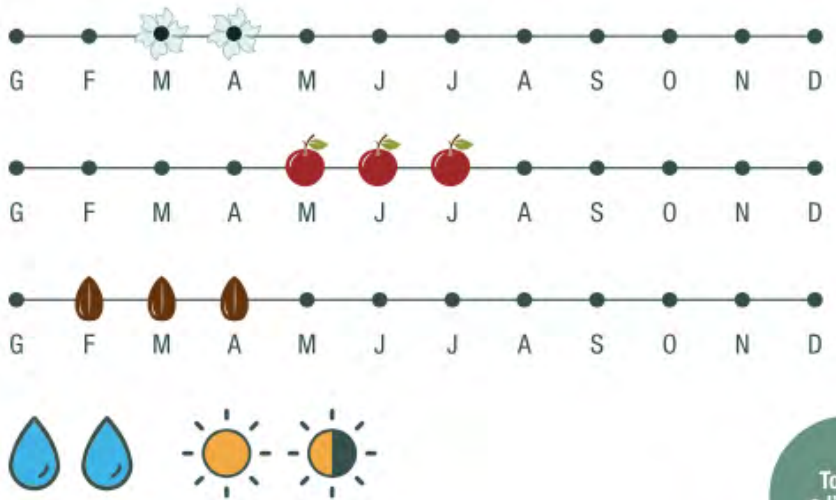

Tornar a l'index

primavera estiu

MIRABOLÀ

CIRUELO MIROBOLANO

Prunus cerasifera

Es cultiva pels seus fruits i també es pot utilitzar com a peu per a empaltar altres fruiters.

ARBRE FRUITER

3-6 m

CADUCA

+++ ++ +

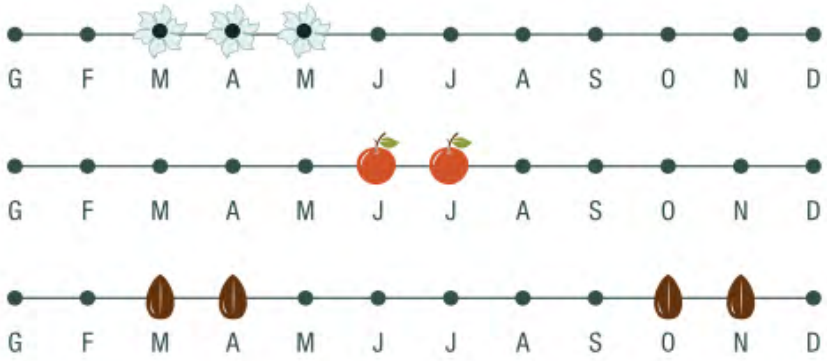

Tornar a l'índex

primavera estiu tardor hivern

PERERA

PERAL

Pyrus communis

D'origen incert (potser sud-est d'Europa i Àsia occidental) ja que fa milers d'anys que es cultiva.

ARBRE FRUITER

10-15 m

CADUCA

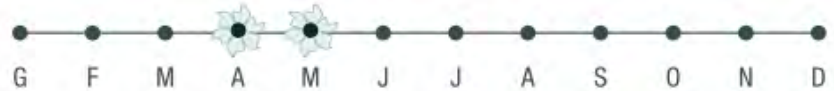

Tornar a l'índex

estiu tardor hivern

ARBOÇ

MADROÑO

Arbutus unedo

ARBUSTO

1-10 m

PERENNE

Floreix i fructifica a la tardor, al mateix moment. Però la curiositat és que els fruits han trigat un any en madurar i, per tant, veiem al mateix temps les flors d'aquest any i els fruits que corresponen a les flors de l'any anterior. Els fruits són comestibles però es recomana no menjar-ne molts ja que poden donar mal de cap o malestar; i, si estan molt madurs, tenen un cert grau d'alcohol. Fusta molt compacta, molt aprofitada per a fer llenya i carbó.

++ + +

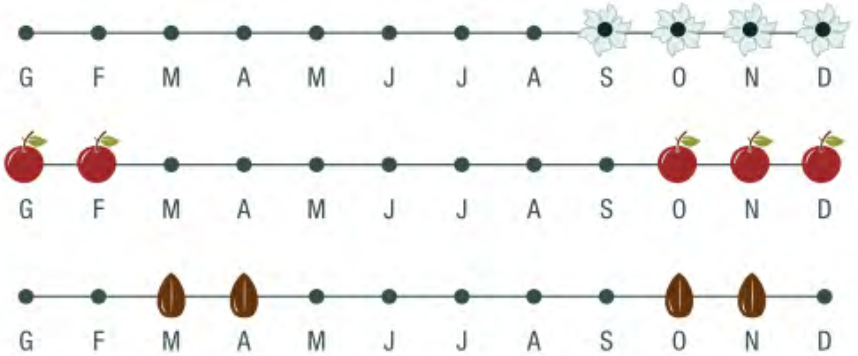

Tornar a l'índex

estiu hivern

AMETLLER

ALMENDRO

Prunus dulcis

Introduït a la regió Mediterrània des de fa segles. El fruit, les ametlles, es mengen crues o torrades i són la base demolts productes de pastisseria (torrons, panellets, massapà).

ARBRE FRUITER

6-10 m

PERENNE

+++ +++

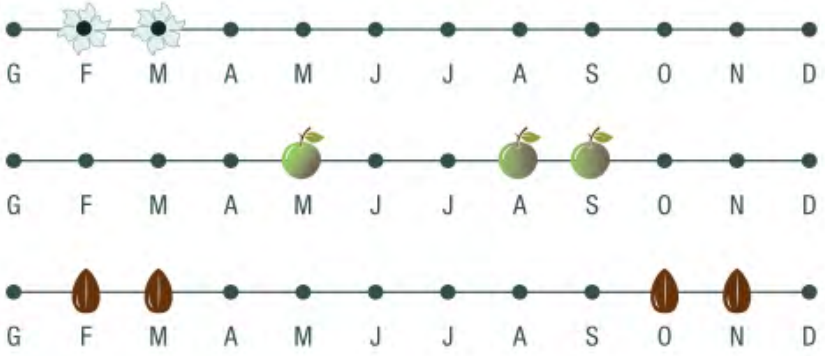

Tornar a l'index

primavera
estiu
tardor

FIGUERA

HIGUERA

Ficus carica

Es coneixen diverses varietat i races de figues cultivades i ha estat un aliment bàsic per a persones i animals. La figaflor és el fruit primerenc d'algunes varietats; les figues normals solen madurar a finals d'estiu. Es poden menjar madures o espoden deixar assecar (figues seques).

ARBRE FRUITER

5-10 m

CADUCA

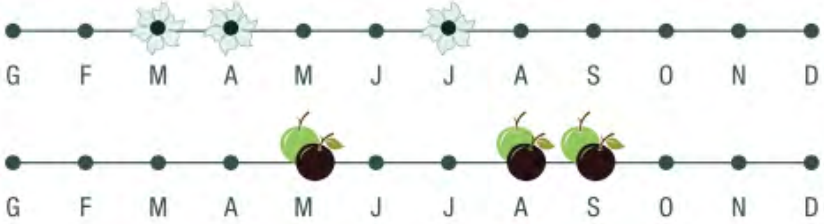

Tornar a l'index

primavera hivern

PINYER

PINO PIÑONERO

Pinus pinea

Pi de capçada ampla, en forma de parasol, amb pinyes grans, de pinyons comestibles molt apreciats com a fruit sec o en pastisseria (coques, panellets, torrons...). També té altres usos com la fusta (per a bigues i travesses), la resina en perfumeria o per fabricar l'essència de trementina o aiguarràs, usos remeiers (la resina per emplastres i combatre els dolors reumàtics, els borrons s'utilitzen per combatre els refredats...).

ARBRE

10-25 m

PERENNE

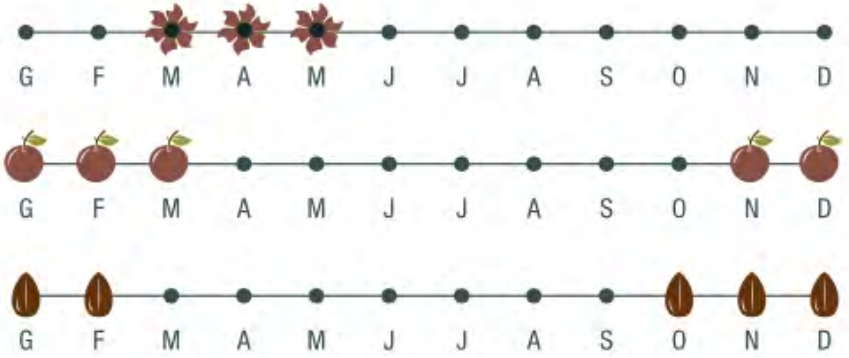

Tornar a l'index

primavera tardor

ALADERN DE FULLA AMPLA

LABIÉRNAGO NEGRO

Phillyrea latifolia

ARBUSTOS

1-8 m

PERENNE

Típica de l'ambient mediterrani, se sembra en jardins i tanques vegetals pel fullatge dens i persistent. Tolera millor que l'alzina els efectes de la sequera intensa, però no tolera els freds intensos. Similar a l'aladern però es poden diferenciar per la disposició de les fulles a les branques: aquest les té oposades i l'aladern les té unides a la tija de manera alterna.

+++

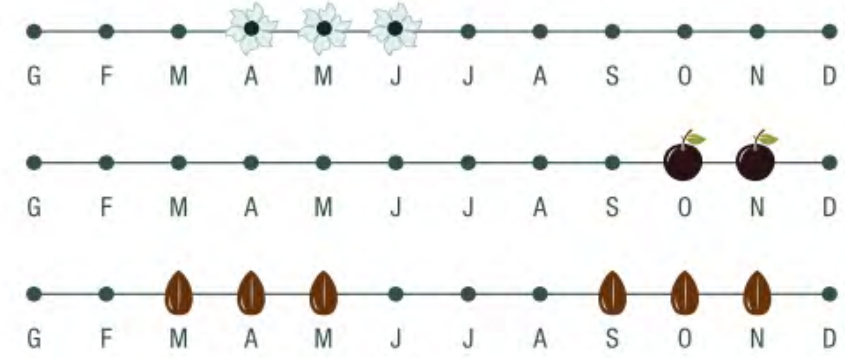

Tornar a l'índex